

[Finansministeren.]

Lånecassen blev oprettet ved lov nr. 296 af 28. juni 1920, og til dens virksomhed blev stillet 10 mill. kr. til rådighed af statskassen. Ved lov nr. 38 af 2. marts 1927 blev hjemmelen for lånekassens virksomhed fornyet, og samtidig blev rådighedsbeløbet forhøjet til 15 mill. kr. Fra finansåret 1925-26 har lånekassen været optaget på finansloven som en særlig fond.

Ifølge 1927-lovens § 4 d. ydes der lån til handlende, håndværkere og andre næringsdrivende samt landbrugere og fiskere i de sønderjyske landsdele, der ikke råder over eller ad anden vej kan skaffe sig tilstrækkelig driftskapital til grundlæggelse eller opretholdelse af selvstændig økonomisk virksomhed, herunder også erhvervelse af fast ejendom.

Restgælden på lånekassens udlån påregnes pr. 1. april 1969 at andrage ca. 4 mill. kr., fordelt på ca. 1.300 lån. Lånene kan ifølge loven som regel ikke overstige 10.000 kr. og afdrages i almindelighed over 10 år, i visse tilfælde over 15 år. Den daglige administration af lånene er henlagt til Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning.

Spørgsmålet om en videreførelse eller ophævelse af lånekassens virksomhed har i nogen tid været overvejet i finansministeriet. Der er i denne forbindelse indhentet udtalelser fra Sønderjyllands Erhvervsråd, Sønderjyllands Investeringsfond og „Landeværnet“, der samstemmende har givet udtryk for, at der fortsat vil være behov for en lånevirkomhed som den af lånekassen hidtil udførte. Erhvervsrådet har i tilslutning til denne udtalelse udarbejdet en skitse til etablering af en selvstændig fond til videreførelse af lånekassens virksomhed i samarbejde med de sønderjyske sparekasser. Fonden tænkes oprettet efter tilsvarende retningslinjer, som blev lagt til grund ved oprettelsen af Sønderjyllands Investeringsfond. Der henvises i øvrigt til det i bemærkningerne til lovforslaget anførte.

De beløb på i alt 15 mill. kr., som er stillet til rådighed af statskassen for lånekassen, er ikke blevet forrentet af lånekassen, ligesom afdrag er betalt efter nærmere aftale med finansministeriet i de enkelte tilfælde. Af sådanne afdrag er i årenes løb betalt i alt 11.630.000 kr., således

at lånekassens restgæld til statskassen nu andrager 3.370.000 kr.

Den 1. april 1969, når det fremsatte lovforslag påtænkes at træde i kraft, skønnes lånekassens aktiver på grundlag af de nu foreliggende regnskabstal at ville udgøre ca. 7,4 mill. kr. Når ca. 3,4 mill. kr. heraf er anvendt til indfrielse af det resterende statslån, der er lånekassens eneste passiv, vil lånekassens nettoformue andrage ca. 4 mill. kr.

Denne nettoformue består i pantebreve fra lånedebitorerne.

Statskassens indskud på 4 mill. kr. i den nyoprettede fond sker ved at overdrage lånekassens pantebreve til fonden. Samtidig optages på statsbudgettet et rente- og afdragsfrit tilgodehavende hos fonden på 4 mill. kr. Som nærmere anført i bemærkningerne til lovforslaget indskyder de sønderjyske sparekasser 1 mill. kr. i fonden. Overdragelsen af lånekassens fordringer til den nye fond betyder, at Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning bliver fritaget for dette sagsområde. Honorarerne til lånekassens nuværende bestyrelse på 7 medlemmer samt 1 sekretær, knap 45.000 kr. årligt, samt de øvrige administrationsomkostninger, der i dag afholdes af statskassen, vil bortfalde. Honorarer til den nye selvstændige fonds bestyrelse og øvrige administrationsomkostninger vil blive afholdt af fonden.

Gennemførelsen af forslaget vil indebære mulighed for en forøgelse af den af lånekassen hidtil udøvede udlånsvirksomhed.

De på statsbudgettet optagne årlige bevillinger til de heromhandlede udlån vil ophøre fra finansåret 1969-70.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Gunhild Due* til undervisningsministeren:

„Hvornår agter ministeren at udsende retningslinjer for en 5 dages skoleuge, og vil disse retningslinjer indeholde bestemmelser om, at skolerne skal holdes åbne om lørdagen for interessegrupper,